

WIEGŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr 94

Częstochowa, wtorek 22 kwietnia 1947 roku.

Rok III

Przyjaźń polsko-radziecka fundamentem nowej racji stanu

Na dzień 21 kwietnia b. r. przy pada druga rocznica podpisania traktatu o przyjaźni i wzajemnej pomocy między Polską a Związkiem Radzieckim.

Często mówi się u nas, że przyjaźń polsko-radziecka stanowi fundament polskiej racji stanu. Dwa lata, które minęły od chwili podpisania paktu, potwierdziły całkowicie tę prawdę. W czasie podpisywania paktu generalissimus Józef Stalin powiedział pod adresem, że nie chce, a wierzyli Związkowi Radzieckiemu na słowo — fakty wykazały, jak ZSRR rozumie i realizuje przyjaźń. Rozpatrzmy się więc w faktach ostatniego 2-lecia.

Znajdujemy się w okresie pracy pokojowej. Dźwigamy kraj z ruiny powojennej. W miarę skupiania wszystkich sił narodu naszego, odbudowujemy wsie i miasta, odbudowujemy przemysł. Gdy my tę pracę pokojową wykonujemy, na arenie międzynarodowej mnożą się dowody, że Niemcy nie wyzbyli się idei rewanżu. Co gorsza, pewne koła anglosaskie w celu ratowania zagrożonych pozycji kapitalizmu światowego, dla którego świat pokojowy pracy i wolności człowieka nie byłby dogodnym terenem wyzysku, podtrzymują wśród Niemców apetyty rewizjonistyczne. Bogaci jesteśmy tragicznym doświadczeniem historycznym. Wiemy, czym grozi nam i naszym pobratymcom słowiańskim niemiecki rewizjonizm. Toteż wierzymy, że nasza siła stanowi jedną z ważnych gwarancji pokoju światowego. Tak samo sądzi Związek Radziecki. Związek Radziecki wielokrotnie dał do zrozumienia, że uważa silną Polskę za fundament pokoju i bezpieczeństwa Słowianiszczyny. Toteż, kiedy wynikła kwestia zapłacenia kosztów organizacji i uzbrojenia wojsk polskich, sformowanych w czasie wojny na terenie Związku Radzieckiego, nie tylko ZSRR oświadczyli, że według ich opinii, — za krew nie ma zapłaty!

Związek Radziecki nie tylko zrzekł się sum za wyżywienie i utrzymanie Wojska Polskiego, lecz udzielił pomocy w dobroczeniu Wojska Polskiego — obrońcy granic zachodnich Rzeczypospolitej. Stanowisko Związku Radzieckiego w tej sprawie określił po ówczesnych rozmowach moskiewskich tow. Gomulka-Wiesław, który powiedział, że „polsko-radzieckie braterstwo broni i okresu wojny pozostało nadal jako fakt żywy i realny. Znajduje on nowy wyraz w pomocy ZSRR dla nowouzbrojonego naszego wojska“.

Polska wyniszczona materialnie i biologicznie, własnymi siłami, zapalem swojej ludności pracującą, dźwiga się z trudem i odzyskuje równowagę ekonomiczną. Pomaga w tym Związek Radziecki. Rozumie on bowiem dobrze potrzeby powstającej z popiołów Polski. Niedawna wizyta delegacji rządu polskiego, z premierem Cyrankiewiczem na czele, w Moskwie raz jeszcze dowioda, że Związek Radziecki pojmował sojusz między naszymi narodami w jego istotnej treści — jako rzeczywistą aktywną pomoc. Doceniając znaczenie dla rozwoju naszej gospodarki narodowej zrealizowania trzyletniego planu gospodarczego, Związek Radziecki zawarł z nami dogodne dla nas porozumienie gospodarcze, udzielił nam pomocy w zbrojeniu, zmniejszył do połowy dostawę

Konferencja moskiewska

Austria odpowiedzialna za udział w wojnie

Słuszna teza Mołotowa zwyciężyła

MOSKWA (PAP) — W niedzielę Rada Ministrów kontynuowała obrady nad traktatem z Austrią, przy czym delegacje poczyniły kilka wzajemnych ustępstw, dzięki czemu uzgodniono szereg zagadnień.

Należy zaznaczyć, że żądania reparacyjne Jugosławii wobec Austrii zostały na niedzielnym posiedzeniu w zasadzie załatwione w duchu korzystnym dla Jugosławii.

Ministrowie po dłuższej dyskusji odnieśli się na ogół pozytywnie do propozycji delegacji francuskiej, by żądania reparacyjne Jugosławii pokryte zostały ko-

sztem mienia austriackiego, znajdujące się w krajach narodów zjednoczonych, w szczególności w Jugosławii. Propozycja francuska przekazana została do dokładnego rozpatrzenia zastępcom ministrów.

Na niedzielnym posiedzeniu, na którym przewodniczył Marshall, a które odbyło się przed południem, ministrowie zatwierdzili szereg końcowych artykułów traktatu. W toku obrad delegacja radziecka wycofała swe zastrzeżenia wobec propozycji amerykańskiej w sprawie ułatwienia tranzytu między Salzburgiem a Tyrol. Tak uzgodniony został

§ 52 bis dotyczący tego zagadnienia. Delegacja radziecka wycofała również swoje zastrzeżenia w sprawie § 59, dotyczącego ratyfikacji. W ten sposób ten paragraf został uzgodniony, wobec czego ministrowie zakończyli pierwsze czytanie traktatu i postanowili przystąpić do drugiego czytania w tym celu, aby przedyskutować raz jeszcze niezgodnione dotąd artykuły.

W toku obrad delegacja amerykańska, brytyjska i francuska wycofały swoje sprzeciw wobec proponowanej przez delegację radziecką formuły paragrafu, zawartego w części wstępnej trak-

tatu, a dotyczącego odpowiedzialności Austrii za udział w wojnie po stronie hitlerowskich Niemiec. Artykuł ten został zatwierdzony w następującym brzmieniu, proponowanym przez delegację radziecką:

„Biorąc pod uwagę, że po aneksji Austrii jako część składowa hitlerowskich Niemiec wzięła udział w wojnie przeciwko mocarstwu sojuszniczemu i zjednoczonym oraz przeciwko innym narodom zjednoczonym i wobec tego, że Niemcy wykorzystali dla tego celu terytorium Austrii, jej wojska i zasoby materialne — Austria nie może uniknąć pewnej odpowiedzialności, wynikającej z tego udziału w wojnie.“

Dzięki zatwierdzeniu tej formuły, ministrowie zdolali uzgodnić część wstępną traktatu.

Poza tym ministrowie uzgodnili § 6 traktatu, dotyczący kwestii zamieszkiwania i naturalizacji Niemców w Austrii oraz § 18 zakazujący byłym członkom organizacji nazistowskich służenia w austriackich siłach zbrojnych. — Artykuł 24, dotyczący ograniczenia budowy fortyfikacji w Austrii, został w zmienionym brzmieniu włączony do innego paragrafu. Ministrowie postanowili również przekazać szereg artykułów, dotąd niezgodzonych swoim zastępcom do ponownego rozpatrzenia.

MOSKWA (obsł. wł.) 21. 4. — W dniu wczorajszym amerykański sekretarz stanu Marshall przyjął na dłuższą wizytę ministra spraw zagranicznych Francji Bidault.

Solidarność słowiańska to gwarancja trwałego pokoju

WARSZAWA (PAP) — Z okazji 3-ej rocznicy podpisania układu o przyjaźni pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a ZSRR wysłano następujące depeşe:

Do Generalissimusa Stalina, przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR — Mołotowa Kreml.

W pamiętną rocznicę podpisania paktu pomiędzy Rządem Polski a ZSRR pozwalam sobie prześłać w imieniu Rządu R. P. i moim własnym serdeczne pozdrowienia dla Pana i narodów ZSRR. Rok ub. jeszcze bardziej zacieśnił serdeczne więzy przyjaźni między naszymi krajami i potwierdził niezłomność podstaw naszego sojuszu. Szlachetne poparcie, okazywane przez Rząd Radziecki w sprawie naszych granic na Odrze i Nysie jest dla nas nie tylko dowodem wierności sojuszniczej, ale wyrazem wspólnej troski o uniemożliwienie niemieckiej agresji.

Wierzę, że w ścisłej współpracy z bratnimi nam narodami ZSRR, w oparciu o solidarność słowiańską i współdziałanie wszystkich narodów miłujących pokój, umocnimy podwaliny pod sprawiedliwy i trwały pokój. Podpisano:

węgla polskiego, co umożliwiło nam szerszy obrót w międzynarodowych stosunkach handlowych naszymi aktywami węglowymi, przekazał nam część niemieckiej floty handlowej i zdobycznego taboru kolejowego. Nie jest to jeden tylko fakt ekonomicznej pomocy, udzielanej naszemu państwu, przez ZSRR.

Skutkiem bezpośrednim przyjaźni do nas nastawienia Związku Radzieckiego było bezkompromisowe stanowisko ZSRR w sprawie naszej granicy zachodniej. Zdecydowane wystąpienie ministra Mołotowa w obronie naszych granic zachodnich z miejsca stopowało próby frymarzenia przez p. Marshalla naszymi żywotnymi interesami. Związek Radziecki, tak samo jak Polska stoi na stanowisku, że podważenie zwycięstwa, odniesionego z takim trudem przez zjednoczone narody nad faszystowskim barbarzyńcą, w jakimkolwiek punkcie świata zachwiałoby budowanym z trudem gmachem powszechnego po-

Józef Cyrankiewicz Prezes Rady Ministrów.

Do Pana W. M. Mołotowa — Ministra Spraw Zagranicznych Związku Radzieckiego.

Z okazji drugiej rocznicy podpisania układu o przyjaźni pomiędzy naszymi krajami proszę przyjąć moje najlepsze życzenia pomyślności zarówno dla narodów Związku Radzieckiego, jak i dla Pana osobiście. Dwa lata szczerzej przyjaźni wykazały dobitnie owocność współpracy nie tylko dla zbawiennego pożytku naszych narodów, lecz i dla dzieła pokoju. Ze szczególnym uznaniem przyjął naród polski wiadomość o stanowisku zajęętym przez Pana w sprawie naszej gra-

nicy zachodnich na ostatniej konferencji moskiewskiej. Jestem pewien, że i w przyszłości przyjaźń polsko-radziecka będzie trwała podpora pokoju i pomyślności naszych narodów. — Podpisano: Zygmunt Modzelewski, minister

Konferencja u min. Minca

WARSZAWA (PAP). — W dniu 19 b. m. w gmachu ambasady polskiej w Pradze odbyła się konferencja prasowa, na której minister Minc poinformował przedstawicieli prasy czechosłowackiej o sytuacji gospodarczej i finansowej w Polsce oraz o możliwościach współpracy wzajemnej obu krajów w dziedzinie gospodarczej i kulturalnej.

„Krew żołnierska nie poszła na marne“ Święto Saperów we Wrocławiu

WARSZAWA (PAP) — W ramach ogólnopolskiego Święta Saperów odbyły się we Wrocławiu wielkie uroczystości wojskowe. Już od rana na Placu Grunwaldzkim zebrały się 40-tysięczne tłumy mieszkańców Wrocławia, de-

legacje organizacji i stowarzyszeń ze sztandarami i transparentami. O godz. 10-ej przybył Marszałek Żymierski, w otoczeniu generalicji, a wkrótce potem Premier Cyrankiewicz z.

Po wysłuchaniu mszy polowej Marszałek Żymierski dokonał promocji 115 podchorążych Oficerskiej Szkoły Saperów i dekoracji zasłużonych oficerów i żołnierzy. Marszałek Żymierski wygłosił następnie przemówienie, w którym powiedział m. in.: „Promocja dzisiejsza dokonana w największym mieście polskich już na zawsze Ziemi Zachodnich urasta do rozmiarów symbolu, że krew żołnierska przelana przed 2 laty w walce o tę ziemię nie poszła na marne. Przy stołach konferencyjnych zasiadają i tacy dyplomaci, którzy próbują z naszych granic zachodnich uczynić przedmiot dyskusji i targów, którzy proponują nawet powołanie specjalnych komisji dla ustalenia naszych granic. Przyjmujemy te wystąpienia z całkowitym spokojem, w poczuciu niezachwianej pewności, że w niczym nie mogą one zmienić naszego stanu posiadania. Pewność ta wynika z realnej oceny stosunków na arenie międzynarodowej, z realnej oceny naszych własnych sił i możliwości. Siłę naszą

stanowi poparcie wszystkich miłujących pokój narodów, poparcie bratnich państw słowiańskich a zwłaszcza poparcie wielkiego naszego sojusznika Związku Radzieckiego. Siłę naszą stanowi rosnąca w narodzie jedność polityczna. Siłę naszą stanowią konkretne rezultaty osiągnięte w pracy nad odbudową gospodarczą kraju, a zwłaszcza nad zagospodarowaniem Ziemi Zachodnich. — Ponad 5.000.000 Polaków na Śląsku, Ziemi Lubuskiej, Pomorzu Zachodnim, Mazurach i Warmii, uruchomione fabryki i zaorane pola, otwarte szkoły wszystkich stopni — oto świadectwo naszej żywotności, oto przykład polskiej gospodarki, oto fakty nieodwracalne, które są najlepszą ilustracją naszych praw do Ziemi Odzyskanych“.

Marszałek podkreślił następnie zasługi żołnierza polskiego w zdobyciu i zagospodarowaniu Ziemi Zachodnich. Specjalnym wkładem poszczególnych sił zbrojnych. — W imieniu Prezydenta R. P. Rządu, Wojska Polskiego i całego społeczeństwa złożył im za to Marszałek gorące podziękowanie. Zakończeniem uroczystości była rewia wojskowa, w której wzięły udział delegacje wojsk saperkich z całej Polski oraz szereg innych jednostek broni.

L. R — ch.

Jak żyją Polacy w obozach dla deportowanych

Paryska „Gazeta Ludowa“ (w odróżnieniu od warszawskiej „G. L.“ nie jest „pismem dla wszystkich“ lecz organem demokratycznej większości naszej emigracji) zamieszcza korespondencję z Niemiec o życiu polskich wysiedleńców w obozach dla deportowanych.

Korespondencja oddzwiera trudną sytuację naszych rodaków, którzy czy to ulegając wrogiej propagandzie lub „życzliwej“ propagandzie tych, co snują przed wychodźcami miraż dobrobytu i szczęścia w krajach zamorskich, czy to trwając po latach przeżyć w jakimś psychicznym bezwładzie — nie wrócili dotychczas do kraju.

Jak wiadomo, sytuację D. P. — Polaków pogorszyło znacznie ostatnie zarządzenie okupacyjnych władz brytyjskich, zmuszające Polaków do D. P. i stawiające ich na równych warunkach z ludnością niemiecką. Zarządzenie to stało się przedmiotem protestu Rządu Polskiego, którego treść opublikowana została ostatnio w prasie.

Korespondencja pisma paryskiego potwierdza fakt, iż Polacy przebywający w obozach dla D. P. składają się prawie wyłącznie z ludzi, snrowadzonych przemocą przez Niemców do pracy lub też z więźniów do niewoli, że są to częstokroć ludzie o poważnych kwalifikacjach zawodowych. Klimat ideowy, wytwarzany tu przez czynniki obce nam lub raczkiewiczowskie, sprawił, że są to ludzie — jak pisze autor korespondencji — zniechęceni do wszystkiego i nie mający zaufania do nikogo.

Jest więc zrozumiałe, jak poważne i wdzierające pole do działania miałyby tu akcja wyjaśniania o Polsce dzisiejszej, podjęta przez nasze organa społeczne i rządowe, których dopuszczenia do obozów dla D. P. — Polaków domaga się właśnie w awym wspomnianym proteście Rząd Polski.

Z początku deportowani czy uchodźcy byli wolni — pisał „Gazeta Polska“ — i nie doznawali żadnych ograniczeń. Mogli mieszkać w obozach lub na zewnątrz, pracować lub nie, zajmować się pracą społeczną.

Tymczasem świeżo uprzedzona i wątpliwość pochodzenia demokratycznej władzy okupacyjnej, Nienawidząc przybyszów „demokratycznych“ ci zaczęli głosić ohydnie, że to są wszyscy „faszyści“, wręcz demokratycznych krajów. Nie było trudnym dla wielu w to uwierzyć, mimo, że ta propaganda pochodziła od tych, którzy do maja 1945 r. byli szczerymi hitlerowcami. Zdobywszy stonowo władzę, ci ostatni zaczęli systematycznie ograniczać D. P., zyskując na to sankcje anglosaskich władz okupacyjnych.

Tak więc wszystkich D. P. — Polaków poddano kontroli urzędu pracy, t. zw. „Arbeitsamt“, który wysyła ludzi do pracy wedle potrzeb gospodarstwa niemieckiego. Każdy musi być zarejestrowany, ponieważ bez pieczęci tego urzędu nie można podjąć kartek żywnościowych.

Ostatnio znów w wielu miejscowościach t. zw. „Wohnungsamt“ — urząd mieszkaniowy za-

bronil Polakom mieszkać prywatnie na mieście. Wszyscy więc muszą gnieździć się w ciasnych, brudnych i zimnych barakach, często nie dla ludzi, lecz dla koni budowanych.

W samym obozie życie jest b. jednostajne, bo składa się ze „sta nia w ogonku“ prawie przez cały dzień. Trzy razy dziennie stoi się przed kuchnią, zaś w międzyczasie trzeba pójść do „ogonka“, by dostać trochę drzewa opałowego, czy kartkę na reperację butów, izby itp.

Kilka razy w tygodniu są in-

spekacje różnych władz. Wtedy ludzie masami biegają, pytając się nawzajem, jakiego rodzaju „zbawienie“ przyniosą ze sobą ci goście. Zbawienie to jednak wciąż nie przychodzi.

Zdarza się też, że na inspekcję „zjeżdża“ jakaś wysoka władza. Wtedy organizuje się wielką uroczystość, połączoną z koncertem, w czasie której przedstawiciel ludności obozowej wręcza dygnitarzowi upominek i składa wyrazy hołdu za opiekę i pomoc...

D. P. zaś siedzą ciągle w swych nędznych i zimnych barakach — kończy autor korespondencji —

myśląc: po co cała ta komedia i marza o drodze, pracy i swobodach życia. Tak mijają dni, miesiące, a obecnie już lata — bez zmian, a tylko różne fazy biedy materialnej przypominają tym ludziom ostatnią wojnę.

Dodamy od siebie, że ten prosty głos o trwającej udręce naszych rodaków w kraju, który przyczynił nam tyle zła, — wskazuje na to, jak słuszne są wysiłki naszego Rządu, który czyni wszystko dla umożliwienia deportowanym Polakom powrotu z Niemiec do Ojczyzny. M.

Posel do parlamentu brytyjskiego o Polsce

WARSZAWA (PAP). — Bawiący w Polsce poseł W. M. Warbey z Labour Party udzielił wywiadu korespondentowi PAP. Poseł dał wyraz olbrzymiemu wrażeniu, jakie wywołuje widok zniszczonej Warszawy, a jednocześnie mówił z wielkim uznaniem o żywotności i aktywności całego narodu w dziele odbudowy. Poseł Warbey, który w czasie swego pobytu w Polsce interesował się szczególnie rolą Związków Zawodowych, stwierdza: „Związki Zawodowe są niezaprzeczalnymi współgospodarzami fabryk. Warsztaty pracy są dziś w Polsce własnością ludzi, którzy w nich pracują“. Zapytany o stosunek Brytyjczyków do zagadnienia polskich Ziemi Zachodnich, po-

seł Warbey podkreśla, że od chwili konferencji w Ja'cie brytyjska opinia powszechna uważała zawsze za konieczne ustanowienie dla Polski takiej granicy z Niemcami, która zabezpieczałaby ją przed możliwością ponownej agresji. Może — mówi dalej pan Warbey — dla łatwiejszego uformowania przyszłych stosunków części Europy, lepiej byłoby nie uszczuplać zbyt terytorium Niemiec, jednakże należy pamiętać, że w ramach umowy poczdamskiej, uzgodnione zostało wysiedlenie Niemców z terenów do Odry i Nysy i Polska wzięła na siebie odpowiedzialność za ekonomiczną odbudowę Ziemi Zachodnich. Polska zainwestowała w Ziemi Zachodnie — stwier-

dza poseł — ogromne kapitały zarówno finansowe, jak i wielki kapitał pracy. Polska te Ziemi zaludniła i dźwignęła z wojennej ruiny. Zmienić tego nie można, a wszelka zmiana byłaby tu błędem.

Posel Warbey wypowiedział się pozytywnie o koncepcji podpisania traktatu pokojowego w Warszawie a w dalszym ciągu wyśmiał po prostu Churchillowski mit o żelaznej kurtynie, który zresztą przez ogół społeczeństwa brytyjskiego traktowany jest jako żart. Na zakończenie wywiadu poseł dodał, że jest stanowczym zwolennikiem, podobnie jak całe społeczeństwo brytyjskie, likwidacji armii Andersa i jej faszystowskich ośrodków.

Krzywdą emerytów państwowych

Sytuacja materialna emerytów państwowych zawsze pozostawiała dużo do życzenia.

Urzędnik z chwilą przejścia w stan spoczynku musiał obniżyć wydatnie swoją stopę życiową, przystosowując ją do uposażenia emerytalnego, znacznie zmniejszonego od poborów w służbie czynnej. Albowiem podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego stanowią pobory zasadnicze, to jest uposażenie, przywiązane do danego stopnia służbowego, bez dodatków, które przysługują jedynie urzędnikom, pełniącym służbę czynną.

W myśl obowiązujących przepisów uposażenie emerytalne stanowi po 15 latach służby 40% poborów zasadniczych i wzrasta za każdy następny rok o 3% aż do 100% podstawy wymiaru, co stanowi maksymalny wymiar uposażenia emerytalnego.

Niewiele jest takich „szczęśliwców“, którzy te 100 procent uzy-

skują, bo trzeba w tym celu przesłużyć 35 lat bez przerwy, co w okresie kataklizmów dziejowych i zmiany rządów jest zjawiskiem nie częstym. Przeciętny emeryt państwowy nie dociąga do trzydziestu lat i otrzymuje po przejściu w stan spoczynku uposażenie emerytalne, nie przekraczające 80% poborów zasadniczych.

Tak wygląda w zarysach najogólniejszych strona formalna. Strona faktyczna wygląda jeszcze mizerniej.

Do niedawna uposażenie emerytalne wymierzane było według zasadniczych poborów z r. 1939. To znaczy, że na przykład urzędnik najwyższej IV grupy uposażenia, a więc dyrektor departamentu, wojewoda, przy przejściu w stan spoczynku mógł otrzymać maksimum tysiąc złotych miesięcznie. Uposażenie emerytalne niższego urzędnika (XII grupy) stanowiło kwotę wręcz humorystyczną, nie wystarczającą przy-

obecnych cenach rynkowych na zakup pół kilograma tłuszcza.

W końcu roku ubiegłego uposażenie emerytalne dla wszystkich grup emerytów państwowych zostało zwiększone o tysiąc złotych dodatku drożyznianego z tym, że najniższy wymiar uposażenia emerytalnego wynosił tysiąc dwieście złotych.

W chwili obecnej, w związku z pozbawieniem emerytów kartek żywnościowych, uposażenie emerytalne zostało podwyższone w ten sposób, że najniższy wymiar emerytury będzie wynosił 2.000 złotych, czyli o 800 zł więcej od wymiaru dotychczasowego. W wyższych grupach uposażenia przewidziana jest niewielka progresja. Można przypuszczać, że najwyższy wymiar uposażenia emerytalnego urzędnika IV grupy, wynoszący dotychczas 2.000 złotych, będzie wynosił mniej więcej 3.000 złotych.

Z przytoczonych cyfr wynika, że sytuacja materialna emerytów państwowych jest w dalszym ciągu tragiczna.

A przecież art. 6 obowiązującej ustawy emerytalnej głosi: „Zmiana kwot w poszczególnych grupach uposażenia funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych, pozostających w służbie czynnej, będą automatycznie stosowane do zaopatrzenia emerytalnego“.

Dlaczego więc uposażenie emerytalne nie jest wymierzane na podstawie zwiększonych poborów zasadniczych urzędników służby czynnej?

Wchodzą tu w grę niewątpliwie względy natury budżetowej. Zwiększenie uposażenia emerytalnego 20.000 emerytów przełoży się może do wzrostu wydatków administracyjnych państwa. Aby uniknąć tego, pozostawia się uposażenie emerytalne na dotychczasowym głębokim poziomie.

Taki stan rzeczy budzi zrozumiałe rozgoryczenie nie tylko wśród emerytów, lecz również ze względów oczywistych wśród urzędników, pozostających w służbie czynnej.

Żaden emeryt państwowy nie wierzy, że zwiększenie uposażeń emerytalnych pociągnie za sobą natychmiastowy deficyt budżetowy, gdyż wie, iż istnieje wiele sposobów, by temu zapobiec.

Czas już wielki zastanowić się nad tym bolesnym zagadnieniem.

Włodzisław Weber.

Kronika kraiowa

WARSZAWA (PAP). — Według danych z dnia 1 kwietnia b. r. Warszawa liczy 555.000 mieszkańców. Przyrost naturalny w marcu b. r. wyniósł w Warszawie 471 osób.

— Z okazji święta narodowego Hiszpanii Republikańskiej nastąpiła wymiana depesz pomiędzy polskim ministrem spraw zagranicznych a premerem rządu i ministrem spraw zagranicznych Hiszpanii Republikańskiej.

— Został już sporządzony akt oskarżenia przeciwko b. kierownikowi getta łódzkiego Hansowi Biebowowi. Biebow był członkiem NSDAP, brał udział w okresie od 1 maja 1940 r. do stycznia 1945 r. w moralnym i fizycznym znęcaniu się nad ludnością żydowską w Łodzi i Poznańskim. M. in. brał czynny udział w wysiedlaniu ludności żydowskiej z getta do obozów zagłady we wsi Chelmno (60 km od Łodzi), gdzie zamordowano około 300.000 Żydów. Biebow kierował także masowym rabunkiem mienia żydowskiego i osobiście zastrzelił wielu Żydów w tym również dzieci.

— W ostatnich dniach w woj. białostockim ujawniło się dalszych 1770, osób, zdając 530 jednostek broni ręcznej i automatycznej.

W pomorskiej komisji amnestyjnej ujawnił się mjr Sergiusz Kostrzewski dowódca brygady tzw. polskiej armii podziemnej, wzywając do ujawnienia się całą swą grupę. Częste są też w terenie wypadki ujawniania się studentów.

— W dniu 15 b. m. w Środzie w woj. poznańskim grupa złożona z 5 uczniów tamtejszego gimnazjum dokonała napadu z bronią w ręku na skład materiałów technicznych. Zaalarmowana Milicja przybyła na miejsce wypadku. Od strzałów młodocianych bandytów zabity został jeden milicjant. Wszyscy sprawcy, którzy jak wykazało śledztwo, byli członkami istniejącej na terenie gimnazjum podziemnej organizacji, zostali ujęci i staną przed sądem doraźnym.

WARSZAWA (PAP). — W dniu 17 b. m. przybyła do Warszawy jugosłowiańska delegacja handlowa pod przewodnictwem wiceministra górnictwa Popovica.

— Od dnia 14 maja b. r. przedsiębiorstwo żeglugowe „Gdynia-Ameryka“ uruchamia stałą komunikację na linii Genua — Nowy York. Na linii tej kursować będzie motorowiec „Sobieski“ obliczony na 780 pasażerów.

— W dniu 17 b. m. odbyło się uroczyste wręczenie spółdzielniom warszawskim 60 wag uchylnych stanowiących część daru międzynarodowego związku spółdzielców dla Polski, które w sumie osiągnąć mają wartość 50.000 funtów.

W kilku wierszach

Praga. — Były prezydent Maltańskiego, Franz Babe, oskarżony o współpracę z gestapo, został skazany na karę śmierci przez powieszenie przez trybunał narodowy w Pradze. Wyrok został wykonany.

Jak donosi dziennik praski „Rudo Pravo“, akcja przesiedleńcza w Sudetach postępuje bardzo szybko naprzód. W ciągu miesiąca osiedlono na terenie pogranicznym około 30 tysięcy osób narodowości czeskiej lub słowackiej. Ogólna liczba nowych osadników wynosi w chwili obecnej 2.300 tysięcy.

Jak donosi prasa czeska, całkowite zadłużenie Czechosłowacji wzrosło w porównaniu z rokiem 1938 o 35.300 milionów koron i wynosi według budżetu na rok 1947 — 108.750 milionów koron.

Berlin. — Otto Ostrowski, burmistrz Berlina złożył swą dymisję, w 6 dni po wyrażeniu mu przez Radę Miejską votum nieufności.

Londyn. — Agencja Reutersa donosi, że ex-król włoski Umberto, podróżujący jako hrabia Sarre, przybył samolotem z Lizbon do Madrytu we wtorek wieczorem w drodze do Egiptu, gdzie zamierza odwiedzić swych rodziców. O godzinie 20 wystartował on do dalszego lotu, omijając Włochy.

Tiso został powieszony

PRAGA (PAP). — Były „premier“ odrębnej Słowacji Józef Tiso został powieszony w piątek rano w Bratysławie na mocy wyroku Trybunału Ludowego.

*

Dnia poprzedniego Tiso został zawiadomiony, że prezydent Benes nie skorzystał z prawa łaski. Wiadomość tę Tiso przyjął spokojnie, prosił tylko, by przy jego śmierci obecny był ksiądz, a potem, by został pochowany na cmentarzu we wsi Branovka.

Wieczorem przed egzekucją ksiądz Tiso odwiedził siostrę i dalszą rodzinę.

Inspekcja polskiego statku szkolnego „Iskra“

LONDYN (PAP). — Przed kilkoma dniami powrócili do Londynu członkowie misji polskiej na rynek wojennej, którzy badali komisynie znajdujący się w porcie Gibraltaru statek szkolny „Iskra“.

„Iskra“ przebywa w Gibraltarze od 1940 roku dokąd przybyła z Casablanca. W listopadzie 1940 r. „Iskra“ została wypożyczona admiralce brytyjskiej na tych samych zasadach, na których okręty brytyjskie zostały wypożyczone polskiej marynarce, walczącej pod komendą brytyjską. „Is-

kra“ została wówczas przemianowana na „Pigmy“ i przeznaczona na bazę dla załóg brytyjskich łodzi podwodnych i ścigaczy. Jak się dowiaduje korespondent PAP w Londynie, komisja stwierdziła, że „Iskra“ znajduje się w stanie uszkodzenia ale po dokonaniu remontu i przeróbek oraz zmianie ożaglowania będzie mogła tak jak przed wojną służyć jako statek szkolny polskiej marynarki wojennej. — Przeróbki i remont ma przeprowadzić stocznia w Gibraltarze. Przystąpiono już do prac.

sie jest granicą pokoju, z którego skorzysta przecież cały świat“.

Minister omówił następnie stanowisko wielkich mocarstw wobec naszych granic zachodnich, podkreślając, że: „Szukamy oparcia w sojuszach z tymi wszystkimi narodami, dla których Niemcy stanowią groźbę realną, sprzymlającą się nie z tymi, którzy chcą iść wstecz, ale z tymi, którzy kroczą z postępem. Jesteśmy jednak gotowi zawrzeć również so-

lusz z każdym krajem, który będzie chciał pokoju i stanie na stanowisku nienaruszalności naszych granic“. Mówca zapewnił też zebranych, że niezależnie od podejścia rządu Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych do tych spraw, mamy w tych obu krajach wielu przyjaciół w szereżach masach ludowych.

Szkolnictwo wyższe na Ziemiach Odzyskanych

WARSZAWA (PAP). — Na Ziemiach Odzyskanych znajduje się obecnie 6 uczelni o prawach akademickich, które posiadają łącznie 23 wydziały, 350 katedr i 13.000 studentów. Ponadto istnieje kilka uczelni wyższych bez praw akademickich.

O stałe źródło dochodów samorządów na zdrowie i opiekę społeczną

Reflektorem w życie

Panu Komendantowi M.O.
do wiadomości

Zastrzegam się na wstępie, że nie poruszam nowego zagadnienia i nie staram się wybić głową otwartych drzwi. Zagadnienie, które ma być przedmiotem niniejszego artykułu było dyskutowane przed wojną, a na gruncie częstochowskim zostało poruszone na jednym z ostatnich posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej przez członków Klubu radzieckiego PPS.

Straszcza się ono krótko do kwestii zapewnienia samorządowi terytorialnemu stałego źródła dochodów na cele zdrowia publicznego i opieki społecznej.

Przystępując do rozważania tego zagadnienia, należy podkreślić, że od początku odzyskania niepodległego bytu państwowego borykamy się codziennie z brakiem funduszy na zaspokojenie najbardziej palących potrzeb publicznych. O ten brak rozbijają się najlepsze chęci i najpiękniejsze zamiary.

Powstaje stąd trudność w znalezieniu odpowiednich źródeł dochodów, z których moglibyśmy osiągnąć bardzo dużo w odbudowie naszego życia publicznego, jednakże przyznać musimy, że suma dotychczas włożonych wysiłków nie zawsze idzie w parze z osiągniętymi rezultatami.

Z braku funduszy na równomierne zaspokojenie wszystkich potrzeb życia publicznego musielibyśmy siłą konieczności ustalić hierarchię potrzeb w konsekwencji której troska o nieodwrotną produkcję kopalń i hut musiałaby być jeszcze gorzej nad troską o sierotki, żłobki, stacje opieki nad matką i dzieckiem oraz inne instytucje z zakresu zdrowia publicznego i opieki społecznej.

To było i jest jeszcze konieczne, ale dyktat życia społecznego stwarza już w ostrzych formach wymóg liczenia się z potrzebami organizmu społecznego,

które wychodzą poza ramy hierarchicznych ustaleń.

Ogłoszone ostatnio w prasie stołecznej dane co do przyrostu naturalnego w kraju stanu zdrowotności dzieci i ogólnie śmiertelności w środowiskach pracujących społeczeństwa, wskazują na występujące nagminnie zjawiska, które albo już osłabiają albo mogą osłabiać w najbliższej przyszłości energię narodu polskiego, który według słów E. Osmańczyka doszedł do granicy upływu krwi.

Zjawiska te nakazują myślenie o środkach zaradczych, które powinny mieć na celu podniesienie sił życiowych naszego społeczeństwa.

W tej dziedzinie może bardzo wiele zdziałać samorząd terytorialny, który nie powinien się bronić przed podjęciem nowych zadań w płaszczyźnie ochrony zdrowia publicznego i opieki społecznej, do czego uprawnia go przepisy małej ustawy samorządowej z roku 1933 i co nakazuje mu interes publiczny.

Pozostaje oczywiście do rozstrzygnięcia kwestia funduszy na pokrywanie wydatków związanych z wykonywaniem dotychczasowych w tym zakresie obowiązków i podejmowaniem nowych prac i zadań, obowiązków te rozszerzających.

I tutaj dochodzimy do sedna rzeczy, a mianowicie do potrzeby statuowania nowego, stałego podatku samorządowego na rzecz związków samorządów terytorialnych na cele zdrowotności publicznej i opieki społecznej.

Rozważając wszelkie możliwe formy tego podatku, musimy odrzucić te, które podatkowe, które w istocie będą stanowiły srogie do kieszeni tych płatników, którzy obciążeni są już głównie innymi podatkami państwowymi i samorządowymi.

Zatem do świadczymy na cele zdro-

wia publicznego i opieki społecznej należy pociągać te reszty obywateli, które bądź uchylają się od obowiązku społecznego z racji wygodnictwa, bądź też z przyczyn od nich niezależnych nie mogą tego obowiązku wypełnić.

Mam na myśli obciążenie podatkiem specjalnym rodzin bezdzietnych, małżonków bezdzietnych, żyjących w separacji i kawalerów.

Ta część społeczeństwa nie przyczynia się w dostatecznym stopniu do odmiłdzenia i potęgowania naszej energii społecznej, a przeto powinna świadczyć w inny sposób w tych rozmiarach, co obciążone rodziną mał-

żeństwa na rzecz budowy naszej leżyżny narodowej.

Tę kategorię obywateli należy obciążyć samodzielną daniną komunalną z której wpływy związku samorządu terytorialnego będą przeznaczone na opiekę zdrowotną i opiekę społeczną w najszerzym ujęciu tych zadań społecznych.

Danina ta powinna być ściągana i eksploatowana przez gminy miejskie i wjejskie na własne potrzeby z tym, że część jej należałoby odprowadzać na fundusz ogólnopolski, z którego zasile byłyby gminy o stosunkowo większych potrzebach i mniejszych wpływach finansowych. A. W.

Kronika

Uwaga poborowi

W poniedziałek dnia 21 kwietnia stają przed Komisją Poborową, urzędującą w lokalu przy ul. Pułaskiego 2 (Dom PW i WF) wszyscy podlegający powołaniu, zamieszkałym w mieście Częstochowie, których nazwiska zaczynają się na literę S, przed Komisją Poborową, urzędującą przy ul. N. M. Panny stali mieszkańcy gminy Węglowice.

We wtorek, dn. 22 b. m., stają przed Komisją Poborową, urzędującą w Częstochowie przy ul. Pułaskiego 2 (Dom P. W. i WF), podlegający powołaniu mieszkańcy m. Częstochowy, których nazwiska zaczynają się na literę T, U, Z; przed Komisją Poborową, urzędującą w Częstochowie przy ul. N. M. Panny 49 — podlegający powołaniu mieszkańcy gm. Rędziny i Kamyk.

Lekarstwa z zagranicy do 2 kg. bez zezwolenia

Ministerstwo Skarbu upoważniło urzędy celne aż do odwołania do odprawy celnej lekarstw nadechodzących z zagranicy do wagi 2 kg (z bezpośrednim opakowaniem) bez konieczności uzyskiwania zezwoleń Ministerstwa Skarbu oraz przedstawiania recept lekarskich.

Upoważnienie powyższe nie obejmuje jednak przesyłek zawierających środki odurzające,

Wycieczki na Międzynarodowe Targi w Poznaniu

Polskie Biuro Podróży „Orbis“ Oddział w Częstochowie organizuje wycieczki na Międzynarodowe Targi w Poznaniu w terminach 26. IV, i 3. V. b. r.

Program: 26. IV, i 3. V. odjazd o godz. 23.40 z Częstochowy-Stradomia.

27. IV, i 4. V. przyjazd o godz. 7.45 do Poznania Gł; godz. 8 — śniadanie; godz. 9 — przemarsz przez miasto na tereny Targów i zwiedzanie; godz. 15 — obiad; godz. 17 — wolne do dyspozycji uczestników; godz. 21 — kolacja; godz. 22.40 — odjazd z Poznania Gł.

28. IV, i 5. V. przyjazd o godz. 6.20 do Częstochowy-Stradomia. Koszt uczestnictwa w wycieczce wynosi 1.100 — od osoby i obejmuje przejazd Częstochowa — Poznań — Częstochowa w klasie III-iej poc. osobowego, całonocne wyżywienie, zwiedzanie miasta i Targów.

Wycieczki dochodzą do skutku przy minimalnej ilości uczestników 50 osób. Termin zamknięcia zapisów przy pierwszej wycieczce dnia 28. IV. b. r. godz. 10. przy drugiej wycieczce dnia 30. IV. b. r. o godz. 10. Przy ewentualnej rezygnacji z uczestnictwa w wycieczce, które nastąpić może w pierwszym terminie do dnia 25. IV. godz. 10. w drugim terminie do dnia 28. IV. godz. 10. PBP „Orbis“ potrąca 30% udziału na

Śmiertelny wypadek przy pracy

Przy rozbiorze domu, stanowiącego własność Małata Tomasza, w wsi Serafinów, został przygnieciony gruzami robotnik Fabianik Józef, który zmarł w następstwie odniesionych obrażeń.

z wyjątkiem kodeiny i etylomorfiny (dioniny). Ilość kodeiny i etylomorfiny (dioniny) nie może przekraczać 200 gramów wraz z bezpośrednim opakowaniem. — Kodeina i etylomorfina (dionina) mogą również wchodzić w skład innych nadsyłanych lekarstw.

Uwaga Krótkofalowcy!!!

Władze Państwowe w dniu 31 marca b. r. powołały do życia Polski Związek Krótkofalowców. W związku z tym zawiązał się Komitet Organizacyjny, który z polecenia Zarządu Głównego P. Z. K. w Warszawie, zwołuje zebranie w celu utworzenia w naszym mieście Oddziału tegoż Zw. Zebranie odbędzie się w dniu 22 b. m. o godz. 18-iej w lokalu Częst. Klubu Cyklistów i Motocyklistów przy Alei N. M. Panny Nr 21.

Walne zebranie OMTUR

Komitet Miejski Organizacji Młodzi TUR w Częstochowie podaje do wiadomości członkom, że w środę, dnia 23 kwietnia b. r. o godz. 18 odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie członków OMTUR w sali konferencyjnej Kopernika 6 I p.

Przybycie obowiązkowe.

Dziwizjony

W tygodniu od 21 do 27 kwietnia dzwonią antyki: S. Meistra, Al. Wolności 23; L. Zielińskiego, Rynek Narutowicza 40 i J. Ruppachta, ul. Narutowicza Nr 170. tylko od godz. 8 — 19-iej.

Częstochowa na powódzian

Państw. Liceum Pedagogiczne w Częstochowie w drugą rocznicę powstania szkoły przesyła zebrań przez młodzież kwotę 3.233 zł. Witeczak Stanisław z wyroku Sądu Grodzkiego 500 zł. Prac. Zakładów Chemicznych „Aniolów“ składają 7.304 zł i 1.000 kg maki chlebowej. „Hel“ — Wytwórnia Chemiczna J. Spociński Z. Exner i S-ka składają od pracowników 720 zł. Wajns Stefan 2.000 zł. F-ka Okrę Budowlanych 9.587 zł. Adw. Winnicki Włodzimierz 500 zł. Leon Kosacki i Leon Firek — z wyroku Sądu Grodzkiego wpłacają pierwszą ratę 240 zł. Dr W. Maciukiewicz 500 zł. Ochotnicza Straż Pożarna Rekszowice 3.500 zł. Pryw. Szkoła Powsz. im. B-ki Szkolnych 2.922 zł i Koło Młodzieży PCK przy szkole 1.200 zł. Maron Zygmunt wpłaca 1.000 zł i wzywa Filusa Stanisława, kier. Oddziału w Janowie. Mjr. Osgowski wpł. 1.000 zł. Kier. II Kom. M. O. Turek Franciszek wpł. 500 złotych i wzywa ob. ob. kier. F-ki „Elektrody“ Olszewskiego Stefana, kier. oddziału mechanicznego tejże fabryki Tomale Teofila, wójta gm. Wrzosowa Kasparyka Wacława, sekretarza gm. Wrzosowa Kotłowskiego Franciszka, przew. Rady Gminnej Wrzosowa Kisiela Władysława i kier. Spółdzielni Spoż. „Przyszłość“

Słów, które poniżej zamieszczamy, nie należy rozumieć, jako żalów małego grona rozgoryczonych automobilistów, narażonych na ustawiczne pęknięcie dętek samochodowych, ludzi, których uwaga zamiast być skupiona na kierownicy rozprasza się na wypatrywanie zdradzieckich gwoździ, gęsto rozsianych po ulicach naszego miasta.

Piszemy „rozsiąanych“, bo inaczej nie można nazwać stanu, jaki istnieje na ulicy Narutowicza, Strażackiej i Targowej. W czwartek ubiegłego tygodnia na odcinku, liczącym nie więcej jak 20 m. uzbierał się w ciągu kilku sekund feralna ilość 13 ostrych ścianek żelaza i gwoździ, które stanowią, — każdy się z tym zgodzi, — plagę pojazdów na ogumionych kołach.

Nie posadząmy Komendanta M. O. o to, że nie jeździ samochodem po wymienionych wyżej ulicach, ale widocznie ma więcej szczęścia od szarych automobilistów i jego auta nie mają się zdradzieckie pulapki na samochody, bo, gdyby choć raz musiał wysiąść z auta w czasie jazdy, na pewno podwładni jego zatroszczyliby się o to, by jedna z najważniejszych dróg w Polsce — arteria łącząca Katowice z Warszawą (mamy na myśli ulicę Narutowicza), oczyszczona była z plagi gwoździ i żelaza. A to nie jest błahostka. Jesteśmy bardzo biedni w opony i dętki samochodowe. Ceny ich w wyniku rosnącego braku idą w górę z dnia na dzień i obecnie nie dostanie się opony wulkanizowanej, a więc już dobrze sfatygowanej, niższej ceny 18.000 złotych, nie mówiąc już o horendalnych sumach, jakie trzeba płacić za nowe gumy.

Ale skąd się biorą gwoździe na ulicy Narutowicza? Otóż wozy, jadące z odpadkami żelaza z fabryk (może z ulicy Przemysłowej i Narutowicza) w kierunku na rampę kolejową, znajdującą się w pobliżu więzienia, mają nie szczelne skrzynie, a dyrektorzy tych fabryk nie troszczą się poprostu o stan ulicy po przejeździe fur z odpadkami.

W interesie więc społecznym apelujemy do Ob. Komendanta, by zrobił raz nareszcie porządek z wrogami majątku narodowego, którzy przez lekceważenie obowiązujących przepisów przyczyniają się do dewastowania tak skromnego naszego zasobu gum samochodowych.

Quis.

Książki nadesłane

J. German: „Dziwizjony“ str. 303, Wyd. AWiR — 1947 r.
W. T. Christine: „Kaliber 6,35“, str. 329, Wyd. AWiR — 1947 r.
A. Bronowski: „Nie czekaj na mnie“, str. 216, Wyd. AWiR, — 1947 r.
A. M. Swinarski: „Odwiedziny smoka“ — interesujące bajki dla najmłodszych, ilustr. Józef Mroczek.

NIEURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH 7-my dzień ciągnięcia IV-ej Klasy 49 Loterii

Wygrane po 100.000 zł NrNr 9368 11208 23659 46369 52923.

Wygrane po 20.000 zł NrNr 425 550 981 4831 7279 13431 16627 18884 19354 24608 22586 28087 30359 32994 33390 36609 37668 44416 45392 48072 55531 56188 56560 61357 62423 62981 65687.

Wygrane po 10.000 zł NrNr 1182 1529 1838 4126 5853 7570 7795 8730 9932 10525 10730 11363 12313 14898 16019 16409 17175 17633 18087 18769 20186 20221 20761 21916 22874 22962 23320 23533 33821 24988 24905 26002 26455 36925 27937 28030 28682 28722 30111 31036 31856 31929 32741 34758 36893 37664 38359 38665 38889 38949 40986 41813 41693 41948 43104 43355 45571 46071 46563 46624 46826 46879 47550 48078 48348 49446 50784 51954 52200 52610 52655 52991 54525 54529 54366 55027 55430 56019 58211 58955 59159 59452 59663 61220 61833 62178 62980 63115 63302 63430 64541 65006 65341 65606 66264 66793 67145 67326 69074.

Wygrane po 5.000 zł NrNr 1083 1178 1233 1414 1622 3880 4048 4298 4712 5001 5707 5742 6015 6976 7093 7453 11891 12236 13501 14097 14200 15451 15880 16973 17879 17938 18083 18252 18304 18806 18797 19105 19777 20774 21348 21583 23454 24109 25644 25712 26613 28756 26900 27149 27748 28876 29150 29281 30192 30821 32144 32395 32458 33237 33887 34344 34428 35403 35912 38247 34344 34428 35403 35912 38247 36556 39742 40281 41053 41354 42253 43512 43844 43980 45979 46648 48183 48468 49414 49450 50788 51180 52573 53017 53308 53630 54140 54265 54335 54625 55076 55153 55463 56268 58131 58479 58864 60005 60637 60659 61571 61681 61710 61723 62172 62526 64938.

Wygrane po 3.000 zł NrNr 1077 4982 5312 5332 6264 6690 6689 7170 7633 8128 8134 8854 9543 9559 10534 11038 11873 12926 13770 14428 14538 14943 16125 17538 17614 18118 18243 18429 18981 19373 19957 20543 20586 20774 21348 21380 22027 22438 22578 24083 26043 26103 27403 28442 28563 29115 29416 29979 30357 31899 33008 33032 33713 33791 34580 36235 37014 37247 37793 383 39318 39868 40425 41182 41704 42444 43298 44110 44266 45469 45782 464 46861 48077 48104 49371 50044 51308 51360 51457 51643 52319 52557 53613 53087 55816 55817 55976 57936 58740 60455 60732 61128 61876 62267 62793 62808 62997 63895 65711 65408 67492 68022 68491.

Dalszy ciąg wygranych po 2000 zł podany będzie jutro

